

Aan de slag:

een kolonie Huiszwaluwen tellen

Fijn dat je een kolonie Huiszwaluwen gaat tellen voor het kolonievogelproject. In deze beknopte handleiding geven we aanwijzingen om je telling zo goed mogelijk uit te voeren. Meer informatie vind je via www.sovon.nl/huiszwaluw

Methode

Bewoonde nesten tellen

Over broedende Huiszwaluwen

Huiszwaluwen nestelen tegenwoordig vooral op het platteland, zowel in dorpen, gehuchten als vrijstaande huizen, boerderijen en bouwwerken (inclusief sluisen, gemalen, bruggen); steden worden amper meer bewoond, met uitzondering van randen. Ze broeden één of twee keer per jaar. Het tweede broedsel volgt meestal in hetzelfde nest en vaak al enkele dagen nadat de jongen van het eerste broedsel zijn uitgevlogen. Half mei starten de meeste paren met hun eerste legsel van 4-5 eieren en broeden duurt 13-16 dagen. De jongen blijven 23-30 dagen in het nest, maar onder uitzonderlijke omstandigheden (slecht weer, groot broedsel) nog langer. In juli volgt in veel gevallen een tweede legsel. Bij uitzondering beginnen paartjes in augustus nog met een legsel.

1. Wat tel je?

Jaarlijks minimaal één keer de bewoonde nesten en nesten die in nog aanbouw zijn. Dit kan door van een afstandje de nesten een tijdje te observeren. Een kolonie van 20 nesten kost ongeveer een halfuur. Bewoonde nesten herken je aan hun goede conditie, in- en uitvliegende oudervogels en, later in de nestfase, aan uit de nestopening kijkende jongen (tip: let op uitwerpselen of eischaaltjes recht onder de nesten).

2. Wanneer tel je?

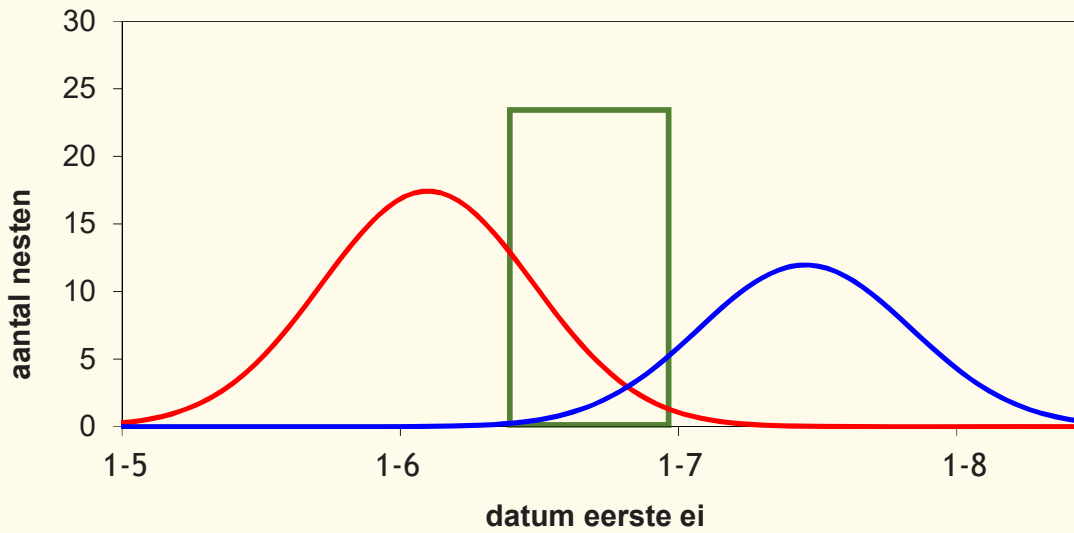
De telperiode voor Huiszwaluwen is 10 juni – 10 augustus. Probeer binnen deze periode jaarlijks altijd in dezelfde periode van ca. 2 weken te tellen. Wij adviseren je om de bewoonde nesten te tellen in de tweede helft van juni (zie figuur). Dan hebben de meeste zwaluwen jongen. Wil je toch in juli of augustus tellen (bv in verband met vakantie) dan zal een deel van de kolonie reeds verlaten zijn. Alleen paren die beginnen aan een 2e legsel tref je dan nog aan. Tel daarom in juli-augustus alle intacte nesten, dus niet alleen degene die dan nog bewoond zijn. Maar ongeacht welke telmethode je gaat hanteren: houdt jaarlijks dezelfde methode aan en blijf jaarlijks binnen dezelfde tweewekelijkse periode tellen. Zo blijven je tellingen vergelijkbaar van jaar tot jaar. Indien je een kolonie overneemt van een andere teller, hanteer dan zijn of haar methodiek.

Kolonievogelteller in actie. Foto: Peter Eekelder

Als de jongen groot zijn kijken ze regelmatig uit het nest. Ze zijn te herkennen aan de donkerbruine pet en gele snavelrand. Foto: Bertus Webbink/Kina

Eind mei en begin juni hebben de meeste Huiszwaluwen een eerste legsel met een piek rond 1 juni (rode lijn). Eind juni voeren de meeste hun jongen en kun je het beste de bewoonde nesten tellen. Een deel van de Huiszwaluwen heeft in juli nog een tweede legsel (blauwe lijn). Naar: van den Bremer et al. 2020.

3. Extra aanwijzingen

- Soms broeden Huiszwaluwen in kunstnesten.
- Let ook op achterkant van gebouwen!
- Zeer uitgezakte of verbrokkelde nesten van klei niet meetellen (zijn oud; pas echter op in droogteperiodes wanneer niet altijd voldoende vochtige klei kan worden aangebracht), net zo min als nesten met strootjes of veren uit nestopening (bewoond door mussen).
- Wees later in juli-augustus beducht op uitgevlogen jonge Huiszwaluwen, die weleens uit nieuwsgierigheid nesten bezoeken.
- Kijk heel goed rond in de directe omgeving op eventuele aanwezige kleine kolonies. Eenmaal een jaar geteld kan in een navolgend jaar geen andere locatie aan de kolonie toegevoegd worden. Dit zou een onterechte vooruitgang suggereren.
- Eén nest is ook een kolonie.

Nest dat gekraakt is door Huismussen.
Foto: Harvey van Diek

4. Je telling invoeren

Voer je telling in via de knop Kolonievogels op portal.sovon.nl

Sovon Kolonievogels Je bent ingelogd [Mijn account](#)

Overzicht projecten | [Mijn kolonies](#) | [Vacante kolonies](#) | [Nieuwe kolonie melden](#) | [Informatie](#) ▾

Aanpassen kolonieaantallen 2019

Op deze pagina kunt u de gegevens van een jaar invoeren. In het rechter gedeelte het definitieve aantal, links de bezoeken die u afgelegd heeft.

Bezoeken
Hieronder vind je een overzicht van de bezoeken

Jaargetal

KolonieID	Soort	Huiszwaluw

[Nieuw bezoek aanmaken](#)